

Željko Todorović

OBLICI DRŽAVNOG UREĐENJA SA POSEBNIM OSVRTOM NA BOSNU I HERCEGOVINU

VISOKA POSLOVNO TEHNIČKA ŠKOLA
DOBOJ

**OBLICI DRŽAVNOG UREĐENJA SA POSEBNIM OSVRTOM NA
BOSNU I HERCEGOVINU**
Monografija

Autor:

Dr Željko Todorović

Izdavač:

Visoka poslovno tehnička škola
Doboj

Odgovorno lice izdavača:

Dr Ladin Gostimirović, direktor VPTŠ, Doboj

Recezent:

Prof. dr Ljubinko Mitrović, vanredni profesor Pravnog fakulteta Panevropskog univerziteta „Apeiron“ Banja Luka

Prof. dr Siniša Karan, vanredni profesor na Pravnom fakultetu Panevropskog univerziteta „Apeiron“ Banja Luka

Tehnički urednik:

Radomir Simikić

Lektor:

Dr Slavica Gostimirović

Štamparija:

F&F d.o.o. Jelah

Tiraž:

300

© Visoka poslovno tehnička škola, Doboj, 2016.

ISBN

978-99976-689-0-5

**VISOKA POSLOVNO TEHNIČKA ŠKOLA
D O B O J**

Dr Željko Todorović

**OBLICI DRŽAVNOG UREĐENJA
SA POSEBNIM OSVRTOM NA
BOSNU I HERCEGOVINU**

SADRŽAJ

I UVOD	11
II METODOLOGIJA	19
2.1. PROBLEM ISTRAŽIVANJA	19
2.2. PREDMET ISTRAŽIVANJA	20
2.3. CILJEVI ISTRAŽIVANJA	20
2.4. HIPOTETIČKI OKVIR ISTRAŽIVANJA	21
2.5. NAČIN ISTRAŽIVANJA	23
III POJMOVNO ODREĐENJE DRŽAVE	25
3.1. UVODNE NAPOMENE	25
3.2. POJAM DRŽAVE OD ANTIČKE DO SAVREMENE EPOHE	28
3.3. POJAM DRŽAVE U SAVREMENOJ EPOHI	35
3.4. DRŽAVA KAO ORGANIZACIJA I ZAJEDNICA	36
3.5. MEĐUNARODNOPRAVNI POJAM DRŽAVE	40
IV OBLICI DRŽAVE	43
4.1. OBLIK VLADAVINE	49
4.1.1. MONARHIJA	50
4.1.2. REPUBLIKA	54
4.2. OBLICI DRŽAVNOG UREĐENJA	58
4.2.1. POJAM I VRSTE OBLIKA DRŽAVNOG UREĐENJA	58
4.2.2. UNITARNI (PROSTI) OBLIK DRŽAVNOG UREĐENJA	74
4.2.3. FEDERALIZAM – FEDERALNO DRŽAVNO UREĐENJE	76
4.2.3.1. Nastanak, pojam i svojstva federalizma	76
4.2.3.2. Evolucija federalizma	91
4.2.3.3. Razvoj federalizma u svijetu	96
4.2.4. SVOJSTVA I VRSTE FEDERACIJE	124
4.2.5. OBRAZOVANJE, STRUKTURA I ORGANIZACIJA FEDERALNE DRŽAVE	128
4.2.6. NADLEŽNOSTI FEDERACIJE I FEDERALNIH JEDINICA I NJIHOVO UČEŠĆE U VRŠENJU VLASTI U FEDERACIJI	129
4.2.7. KONFEDERALNI OBLIK DRŽAVNOG UREĐENJA	134
4.3. OBLICI POLITIČKOG UREĐENJA	137
4.3.1. DEMOKRATIJA	137
4.3.1.1. Pojam i sadržaj demokratije	137
4.3.1.2. Osnovni oblici demokratije i njihovo ostvarenje	139
4.3.1.3. Tipovi (vrste demokratije)	141
4.3.1.4. Ograničenje i kriza demokratije	145
4.3.1.5. Institucije neposredne demokratije	146
4.3.2. AUTOKRATIJA	153
4.3.2.1. Vrste autokratija	155

4.4. OBLICI DRŽAVNE VLASTI.....	159
4.4.1. POJAM ORGANIZACIJE DRŽAVNE VLASTI.....	159
4.4.2. SISTEM PODJELE VLASTI	161
4.4.2.1. Predsjednički sistem	163
4.4.2.2. Parlamentarni sistem	167
4.4.2.3. Polupredsjednički (mješoviti) sistem vlasti	172
4.4.2.4. Sistem jedinstva vlasti	173
4.4.2.5. Skupštinski sistem	175
V DRŽAVNOPRAVNI RAZVOJ BOSNE I HERCEGOVINE	179
5.1. PRAVNI POLOŽAJ I DRŽAVNOST BOSNE I HERCEGOVINE POD TURSKOM UPRAVOM	180
5.2. PRAVNI POLOŽAJ I DRŽAVNOST BOSNE I HERCEGOVINE POD AUSTROUGARSKOM VLAŠĆU (1878. DO 1914. GODINE)	182
5.3. BOSNA I HERCEGOVINA U DRŽAVI SRBA, HRVATA I SLOVENACA I KRALJEVINI JUGOSLAVIJI	187
5.3.1. VIDOVDANSKI USTAV I NJEGOV ZNAČAJ	188
5.3.2. OKTROISANI USTAV KRALJEVINE JUGOSLAVIJE	191
5.4. BOSNA I HERCEGOVINA U PERIODU OD 1941. DO 1945. GODINE	195
5.5. BOSNA I HERCEGOVINA U FEDERATIVNOJ NARODNOJ REPUBLICI JUGOSLAVIJI.....	200
5.6. BOSNA I HERCEGOVINA U SOCIJALISTIČKOJ FEDERATIVNOJ REPUBLICI JUGOSLAVIJI.....	203
5.6.1. USTAV SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JU- GOSLAVIJE OD 1974. GODINE	206
5.7. RASPAD SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE I POKUŠAJI RJEŠAVANJA DRŽAVNOPRAVNOG STATUSA BOSNE I HERCEGOVINE KAO SAMOSTALNE DRŽAVE U PERIODU OD 1991. DO 1995. GODINE.....	209
VI USTAVNOPRAVNO UREĐENJE BOSNE I HERCEGOVINE KAO SLOŽENE DRŽAVE	217
6.1. USTAV BOSNE I HERCEGOVINE I NJEGOVE KARAKTERISTIKE	217
6.2. BOSNA I HERCEGOVINA I NJENO UREĐENJE.....	218
6.3. NADLEŽNOSTI INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE I INSTITUCIJA ENTITETA	224
6.3.1. NADLEŽNOSTI INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE.....	224
6.3.2. NADLEŽNOSTI ENTITETA (DRŽAVA ČLANICA).....	226
6.3.3. DODATNE NADLEŽNOSTI.....	228
6.4. INSTITUCIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	229
6.4.1. PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE	229
6.4.2. PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE	235
6.4.3. SAVJET MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE.....	237
6.4.4. USTAVNI SUD BOSNE I HERCEGOVINE	238

6.4.5. CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE	241
VII OBLIK DRŽAVNOG UREĐENJA BOSNE I HERCEGOVINE	243
7.1. BOSNA I HERCEGOVINA KAO KONFEDERACIJA.....	243
7.2. BOSNA I HERCEGOVINA KAO FEDERACIJA.....	245
7.3. BOSNA I HERCEGOVINA KAO CENTRALIZOVANA I UNITARNA DRŽAVA	248
7.4. ELEMENTI KONFEDERACIJE, FEDERACIJE I REALNE UNIJE KAO OBLIKA DRŽAVNOG UREĐENJA BOSNE I HERCEGOVINE.....	251
VIII FORMIRANJE BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE I NJEGOV UTICAJ NA OBLIK DRŽAVNOG UREĐENJA BOSNE I HERCEGOVINE	261
8.1. ZAKONODAVNA VLAST U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE.....	267
8.2. IZVRŠNA VLAST BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE	268
8.3. POLICIJA BRČKO DISTRIKTA	272
8.4. SUDSKA VLAST U BRČKO DISTRIKTU	273
8.5. PRAVNA PRIRODA BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE.....	275
IX UTICAJ OVLAŠĆENJA VISOKOG PREDSTAVNIKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU U OBLIKOVANJU DRŽAVNOG UREĐENJA BOSNE I HERCEGOVINE.....	285
9.1. AKTI USTAVNOG KARAKTERA NAMETNUTI OD STRANE VISOKOG PREDSTAVNIKA.....	293
9.2. PROMJENE USTAVA REPUBLIKE SRPSKE	295
9.3. PROMJENE USTAVA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE.....	296
9.4. NAMETANJE ZAKONA OD STRANE VISOKOG PREDSTAVNIKA.....	298
9.5. NAMETANJE AKATA PERSONALNOG I ORGANIZACIONOG KARAKTERA.....	299
9.6. OBLIK ZAVISNOSTI KOME JE NAJBLIŽA BOSNA I HERCEGOVINA	308
9.7. POTREBA ZA DALJIM POSTOJANJEM INSTITUCIJE VISOKOG PREDSTAVNIKA	310
X STVARNA ILI PRIVIDNA POTREBA PROMJENA USTAVA BOSNE I HERCEGOVINE U CILJU DODATNOG OBLIKOVANJA DRŽAVNOG UREĐENJA BOSNE I HERCEGOVINE.....	313
XI ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	329
KORIŠTENA LITERATURA	339

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

340.12:342.2(497.6)

ТОДОРОВИЋ, Жељко, 1953-

Oblici državnog uređenja sa posebnim osvrtom na Bosnu i
Hercegovinu / Željko Todorović. - Doboj : Visoka poslov-tehnička
škola, 2016 ([s. l. : s. n.]). - 347 str. : slika autora ; 25 cm

O autoru: str. 5. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. -
Bibliografija: str. 339-346.

ISBN 978-99976-689-0-5

COBISS.RS-ID 6187288